

Stanovisko Národního centra pro rodinu k dokumentům Rady Evropy a Evropského parlamentu, které se vztahují k podpoře sexuálního a reprodukčního zdraví, vydaným v lednu a únoru roku 2010

Dne 29. 1. 2010 byla v Parlamentním shromáždění Rady Evropy (dále PS) schválena zpráva britské poslankyně Christine McCafferty s názvem **PATNÁCT LET OD AKČNÍHO PROGRAMU MEZINÁRODNÍ KONFERENCE O POPULACI A ROZVOJI** – Fifteen years since the International Conference on Population and Development Programme of Action – jako Doporučení 1903 (2010) a 10. února 2010 schválil Evropský parlament usnesení o rovnosti mezi ženami a muži v Evropské unii (2009/2101(INI)), podle návrhu belgického poslance Marca Tarabellly.

Jako organizace zasazující se o společenskou podporu rodiny nerozumíme deklarovanému důrazu Doporučení, které se v čl. 1 zaměřuje „více na **potřeby a práva jednotlivců** než na dosažení demografických cílů.“ Domníváme se, že je v první řadě potřebné hledat takové nástroje, které mají za cíl jak pomoci jednotlivcům, tak současně neničit zdroje společenské prosperity, jako je rodina naplňující svoje funkce.

V souladu s tím nemůžeme souhlasit s takovými pilíři populační a rozvojové politiky, které se snaží v čl. 2 současně podpořit „**rovnost mezi pohlavími, odstranění násilí vůči ženám a zajištění schopnosti žen kontrolovat vlastní plodnost**“. Jsme přesvědčeni, že takto definované snaze po rovnosti mezi pohlavími může být na překážku autonomie ženy, protože popírá právo nenarozeného člověka na život a právo muže stát se otcem dítěte. O násilí páchaném na těhotných ženách, které jsou tlakem okolí donucovány použít „**služeb bezpečného potratu**“ (čl. 3), které se vyskytuje ve značné míře právě v zemích střední a východní Evropy (čl. 6), se bohužel v Doporučení nehovoří.

Nejednoznačně lze interpretovat čl. 6, v němž se praví:

*„Kromě toho shromáždění poukazuje s obavou na to, že dokonce v členských státech Rady Evropy, **zvláště v zemích střední a východní Evropy, nemá značná část jednotlivců i párů přístup k úplným informacím vzdělávání a službám týkajícím se sexuálního a reprodukčního zdraví. Členské státy mají připravit a/nebo zrevidovat a zaktualizovat národní a mezinárodní politiku a strategii v oblasti populace a rozvoje, aby se zajistil všeobecný přístup ke komplexním službám sexuálního a reprodukčního zdraví se zvláštním ohledem na zajištění dostupných, přijatelných a vhodných metod rodinného plánování, kvalifikovaný porodnický personál a urgentní porodní péči, aby se předešlo nechtěným těhotenstvím, potratům, STI a zdravotním problémům a úmrtnosti matek.**“*

Rádi bychom uvedenému Doporučení rozuměli tak, že má na mysli komplexní informovanost, a to i o negativních důsledcích opatření doporučených na ochranu sexuálního a reprodukčního zdraví. Což by znamenalo, že např. ženám před umělým ukončením těhotenství bude poskytnuta komplexní informace o psychických a sociálních rizicích vyplývajících z **jejího rozhodnutí** pro tento výkon.

S podobnými obavami, v tomto případě z neúplnosti zaměření výchovy mládeže, lze interpretovat čl. 9.2., kde se praví: „*Shromáždění zvláště žádá Výbor ministrů, aby se zaměřil zejména na tyto výzvy...*“ „*Sexuální a vztahová výchova a informovanost ve školách přiměřená věku žáků zajištěním toho, aby všichni školáci získávali takový typ informací a vzdělání, aby se předešlo sexuálnímu násilí, STI, neplánovanému otěhotnění a následným interrupcím.*“

Považujeme za důležité, aby se rodinná výchova nezužovala na pouhou sexuální výchovu a vztahová výchova aby zahrnovala výchovu k rodinným vztahům, které jsou založeny na stabilním soužití otce a matky.

Považujeme za alarmující, že při závěrečném hlasování o přijetí tak závažného dokumentu byl přítomen pouze zlomek delegátů národních parlamentů. Naši delegáti se závěrečného hlasování rovněž neúčastnili. Lze se domnívat, že uvedenou skutečnost způsobilo zařazení projednávané zprávy na závěr programu zasedání.

Otázkou sexuálního a reprodukčního zdraví se rovněž zabývá přijaté Usnesení Evropského parlamentu ze dne 10. února 2010 o rovnosti žen a mužů v Evropské unii – 2009 (2009/2101(INI)).

Považujeme za diskutabilní skutečnost, že se jediný dokument zabývá tak odlišnými problémy, jakými je např. podpora zaměstnanosti žen a s ní související úprava mateřské, rodičovské a otcovské dovolené, podpora samostatného podnikání a rovného zacházení v profesní sféře, včetně odměňování, s nimiž nelze než souhlasit, a současně otázkami sexuálního a reprodukčního zdraví, kdy se v odstavci X. konstatuje, že:

*„vzhledem k tomu, že sexuální a reprodukční zdravím je míněn **celkově dobrý stav určité osoby**, a to jak fyzický, tak i duševní a společenský stav, pokud jde o otázky související s pohlavním ústrojím, jeho funkcí a fungováním, a nikoli pouze skutečnost, že netrpí chorobami nebo není zmrzačen, a vzhledem k tomu, že **uznání plné fyzické a sexuální autonomie žen je základní podmínkou pro jakoukoli úspěšnou politiku** v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví i pro politiku boje proti násilí páchanému na ženách“*

Je pro nás nepochopitelné, jak spolu souvisí potřeba *„**celkově dobrého stavu určité osoby**“... „**uznání plné fyzické a sexuální autonomie žen**“ a „**základní podmínka pro jakoukoli úspěšnou politiku** v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví“.*

Za podmínku úspěšné politiky v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví považujeme takové pojetí autonomie ženy, které není v rozporu s individuálními právy jiné lidské bytosti, autonomie, která může podpořit budování trvale udržitelného rozvoje a přispět tak k dobrému stavu společnosti, který uspokojuje potřeby současnosti, aniž by se omezovaly možnosti budoucích generací.

Čl. 36, který *„zdůrazňuje skutečnost, že ženy musí mít kontrolu nad svými sexuálními a reprodukčními právy, a to zejména prostřednictvím snadného přístupu k antikoncepci a umělému přerušení těhotenství; zdůrazňuje skutečnost, že ženy musí mít přístup k bezplatným konzultacím ohledně umělého přerušení těhotenství; podporuje proto, stejně jako ve svém výše uvedeném usnesení ze dne 3. září 2008, opatření a kroky, jež povedou k lepšímu přístupu žen ke službám v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví a zvýší jejich povědomí o jejich právech a dostupných službách; vyzývá členské státy a Komisi, aby uskutečňovaly opatření a kroky s cílem zvýšit povědomí mužů o jejich povinnostech v otázkách sexuality a reprodukce“*, potvrzuje naši obavu popsanou výše, že nejde v první řadě o pozitivní výchovu k odpovědnému předávání života, ale ke snahám tuto lidskou formaci obejít a nabízet pouze medicínské zákroky, které jsou zcela závislé na finančně náročných produktech farmaceutického průmyslu.

Požadujeme, aby dokumenty schvalované vrcholnými evropskými orgány respektovaly nejen jednu z nedělitelných a všeobecných lidských hodnot, jakou je princip rovných příležitostí, ale i princip lidské důstojnosti, který zakládá právo na život a respekt ke všem jeho vývojovým stádiím.

Brno, 23. 2. 2010